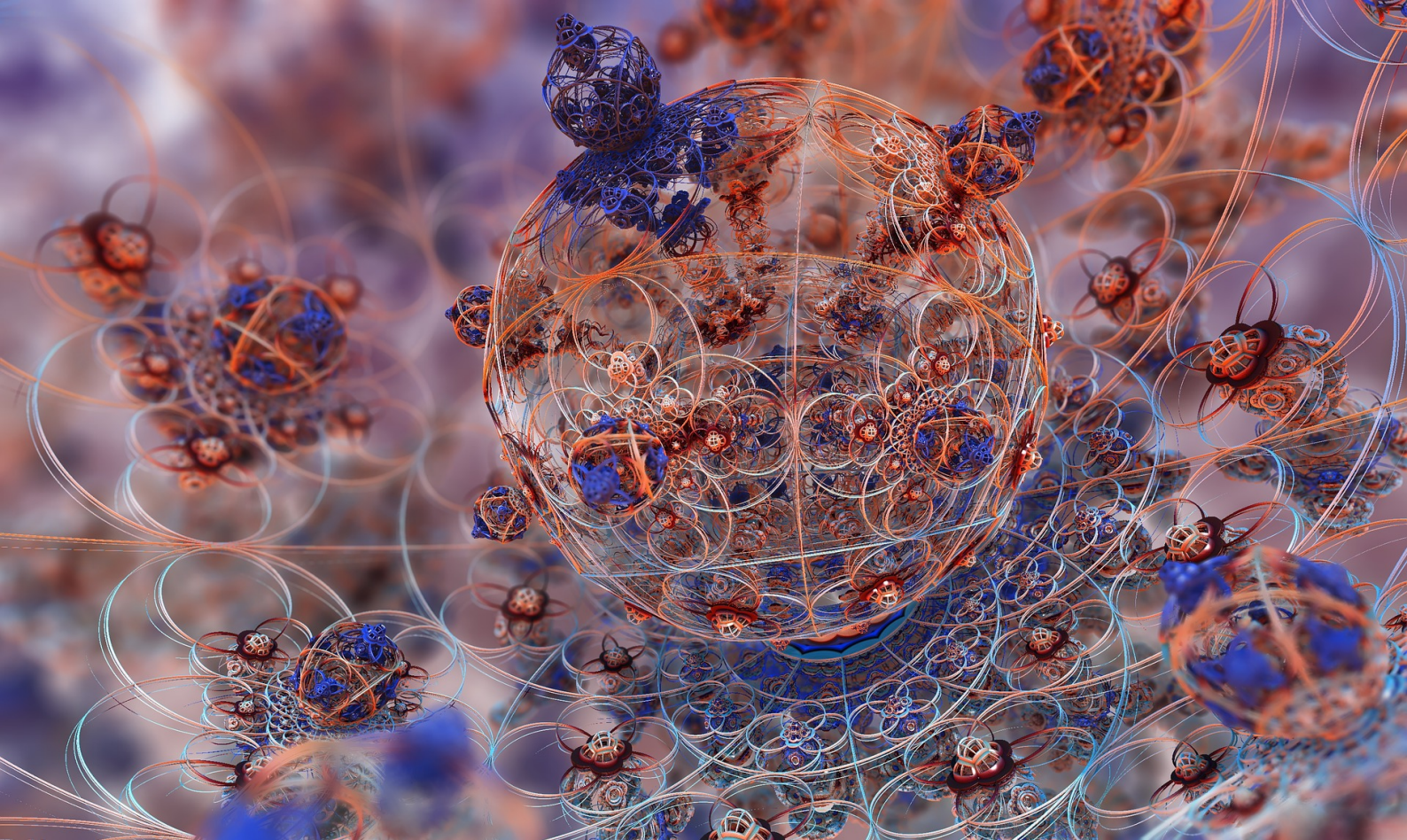

BALADA O NEIZRECIVOM

GORDANA BENIĆ

SADRŽAJ

Zemlja se puni čudovištima	2
I mjesec tone u močvari	11
Pripovjedači izgubljeni u svemiru	16
Zemljovid zaokuplja onim što ne otkriva	20
Ispitivali su granice stvarnosti	26
Sluša glazbu, tamnu pratnju	31
Dobro došli u nigdje	35
Mladi planeti, crveni patuljci Oriona	41
Stix, maska anarhije	46
Smrt ima deset vrata kroz koja ljudi izlaze	54
Éxodos	60
O autorici	61
Impresum	62

Kakav je binarni kôd za beskraj

Silviji, mojoj sestri

ZEMLJA SE PUNI ČUDOVIŠTIMA

1

Počinje kaos; dan je, ne možeš promijeniti smjer putanje zvijezda

*

Opsjednut makabričnim igrama negdašnji čitač scenarija C. Mark započeo projekt *Čelija*; stvorio novu kartografiju zla, tajnovit nauk o snovima

*

Po tom naputku zadnja talijanska kraljica Maria Jose legla je u nit svjetla sanjareći kako će u nebu postati sadržaj visine

Odjednom nestali pojedini dijelovi Rima, zemlja zatrpala palače

*

Emmanuele Amato na opskurnim grobljima pronašao dječje skelete, modre i zelene čahure
Iza smrtonosne malarije i cvijet oleandra pomorio svijet antike

*

U mjestu nema ptica ni kukaca. Ničega. Fabio pamti tišinu pocrnjelih prozora

Mjesec boje indiga, tinja pod spaljenim čempresom

Zaboravljen u kutu rekao je: *ubili su mi kuću*

*

Taj što zavija vučjim glasom između podne i tri poslijepodne, zadnji je ratnik, golema, iznutra šuplja sjena

Na praznim terasama hotela lišće skupljeno u klupka; stube se urušile pod šumom koraka

*

Veliki glumac, iz nepoznatih razloga ostao bez uloga; tako je prekinut razgovor u pola rečenice

*

U Bombayu grupa silueta zagledana je u smiraj, a dječaci na Fidžiju igraju nogomet

*

Reutersovi fotografi snimaju sunce kroz sumaglicu; dok ih slažu strojevima na hrpe za spaljivanje, iz toplih životinjskih trúplā diže se para koja u ožujku zamagljuje nebo

*

U Chiavenni dvije su djevojčice ubile redovnicu. Na to ih je naveo Anđeoski prah. Egzorcist o. Gabriele Amort spominje izravni utjecaj Đavla

U tjesnim, sivo i modro obojanim trgovinama, prodaju sve što je potrebno za vradžbine

*

Mnogi likovi iz snova Edwarda Thomasa porijeklom iz Walesa povezani su sa životom u imaginarnoj Americi

*

Na pješčanom sprudu Lucy Gough susreće zatvorenika koji se davno objesio, i redovnicu, koja je živjela u srednjem vijeku

Samoubojice žive pod dokovima, među crvenim algama, u mokrim zidovima

*

Maria Petré Kohn, odgojena u samostanu, ponekad može čuti kako mrtvi razgovaraju, na tajanstven način pjevaju iznad pustopoljina

*

Na sarajevskom groblju sjedi čovjek među križevima od svježe razrezana drva i svira violončelo

Nad grobnim humcima plava Giacomettijeva sjena dodiruje izdužene rubove glazbala

*

Julijan priča kako je spaljena žbuka sa zidova ispunila prazninu dvorišta; sada nalikuju fotografskim pločama sa zvjezdarnice Palomar

*

Tamna plijesan podzemlja i ljepljive sjene čudovišta iz Brehma, klijat će još godinama na raspuklim pročeljima gdje su kredom ispisane velike bijele znamenke

*

Pokraj broja 165, uz cestu, prevrnuti kamion. Po minskim poljima razbacane kosti, komadi skrutnuta katrana kao dijelovi raspadnutih kometa

*

Opržene trave noću nadrastaju šuplje kuće. U bezglasno doba godine na brežuljcima zavija čopor pasa

*

U ljeto 1996. najavili novo vrijeme; na egzotičnoj razglednici s južnih mora, što je ostala zgužvana ispod usahla grma, ispisano je crvenim flomasterom *Welcome to Hell*

*

Arman motri kako se bijeli oblaci rasipaju kroz rasprsnuti izlog fotografske radnje

Unutar dvorišta ruševna zgrada. U prizemlju žene prostiru mokre haljine, kao da je u tome neki skriveni smisao

*

Cijelo će ljeto padati kiša pretvorena u ljepljive mrvice zemlje

*

Na različitim mjestima pojavljuju se dvojnici, utvare preslažu cvjetove na prozorskim daskama

*

Bijeli i crni labudovi vise s kamiona, okrenuti naglavačke; žutim kljunovima gotovo dodiruju asfalt

Cirkus Concordia odlazi prema sjeveru

*

Andrea, Nika, Jeronimo, Jesus; zaspali su u sebi

Andrea u kolovozu, Nika u listopadu, Jeronimo tijekom studenog, Jesus u prosincu

Oni žive samo noću

*

Bilo je hladno, čulo se kako Sunce pucketa po svojim rubovima

U tri minute, koliko je trajao kraj svijeta, pravedne duše uzašle su na nebo

*

Poslijepodne Bog će napustiti Anu, onda nastupam Ja; bio sam u muzeju *cyber spacea*, vidio najbolji san o letenju

*

Srušili zid s naslikanim anđelima, od tada Amanda sanja kerubine sa svjetlećim trokutima umjesto lica

*

Hannelore na balkonu vješa rublje i zalijeva cvijeće; svjetlo se poput brašna rasipa po tamnim sjenama perivoja u pozadini

U nestvarnom kutu između visokih stabala magla se, okružena mutnim raslinjem, kovitla kao zavjesa

*

Ne može podnijeti tišinu što se pritajila i slegla poput mušice na stolu

Dok gleda u strop, obuzima je vrtoglavica, svemir je tako lagan u dnu lusteru

Kaže: *moja djeca na dlanu tope se kao zvijezde, ili bomboni od mentola,*

*

Ne volim park u kojem stoji uvijek isti natpis: *ne gazi travu*. Mučno mi je od đardina i cvijeća

Zato ne spominji miris šume, ili čistu prirodu

Volim akciju, zagušljivost, dim, luku, brzinu, rock 'n' roll. Moja krv je zelena

*

Pogledaj onaj balkon, vrata su uvijek zatvorena. Možda duše bez znanja o sebi žive na drugoj strani svijeta

*

U četvrtom, posmrtno objavljenom svesku o himbama, Joakim je opisao Psihe kako osamljena i gola sjedi pred ogledalom

Njezina fantazija pričvršćena je ukosnicom u naboru svjetla, između vrata i zatiljka

*

Marike vidjela sasvim žutu pješčanu kišu i kako u podne stvari ostaju bez sjene

*

U rujnu sanjala kako napukle ribe: smeđe i crne mrlje, lagano plutaju rijekom

*

Lacko vranama nosio kruh; danima promatrao kako ptica, bogec jedan, postaje sve sličnija razmočenu tlu

*

Kos na rubu travnjaka s injem na repu. U travnju pod snijegom prostire se trulež zemlje

*

Mladić izlazi iz autobusa s leptirom na cipeli

*

Sokol na gelenderu bio je duša umrla mladića; na nogama zvonki praporci, oko vrata crvena traka i kićanka

*

Kad se more odrekne mrtvih vratit će se Marijana džepova punih kamenja

Sjest će za stol i napisati kratku, nedovršenu poruku: *bratu na putu*

*

Bila je magličasta sunčeva jara, s polovine neba padale goleme kišne kapi; na raskršću stajao prometnik s bijeložutom signalnom palicom

*

U ljeto 1993. stisnula se uz ogradu kroz koju ne može proći ni trun svjetla

Na drugoj strani betonski zid. Nebo se ruši, zatrpava sve izlaze

*

Gradovi u SAD-u ne stare. Nakon uragana, južno od Kansas Citya, ljudi odsele; napuste kuće kao da su drvene kuglice na dječjim računalima

*

Zeleni bicikl, ustvari dječja trokolica, pokriven pepelom zgarišta

U pustarama trunu prazni kovčezi sastavljeni od prašine i svakovrsnih utvara

Kada usele u prazne sobe sve miriše po spaljenim automobilskim gumama

*

Čini se, bila je i u takvim gradovima gdje odbačene stvari postaju fantomi, imitiraju nekadašnje vlasnike

*

Ubogi dječak penje se po žičanoj ogradi; nijem raste u tijelu; mjesecima uzalud maše
prolaznicima

*

Na televizijske antene u suton slijeću vrane, sjene su fluorescentne staze po kojima hodaju
visoki svemirski časnici

*

Vojnik stoji pred golemim križem sastavljenim od nagorenih greda

U duhu vrlo je sličan večeri što se prostire između skromnih nadgrobnih ukrasa i kantice za
vodu na kraju puteljka

*

U antičkoj Naroni pronašli dječje grobove prekrive oklopima kornjača

*

Nino i Theo u dvorištu uzgajaju kornjaču Tinu; pomiču je kao sunčani sat, kroz granje izmiču
sjeni

*

Kada sam posjetila kuću svojih predaka Julio je gledao kako trava raste obrnuto, pod
zemljom

*

U rano lipanjsko poslijepodne naglo se smračilo, melankolično more mjesečine preplavilo
ulice

Jednom ću ti pričati o tome

*

To biće iz mene uzima mnogobrojne oblike, kazao je Leonard

Čovjek kameleon, na blagdan Svetoga Patricka pretvorio se u Irca; prethodno bio je crnac,
cirkuski klaun i akrobat

Ponekad nije htio sići sa zida

*

Sve što nađem zadržim, a posebno ono što je nanijelo more. More je doplavilo cipelu

Dio nečega što više ne postoji, nestalo je

*

U Akvariju ribe i ljudi sporazumijevaju se šutnjom

*

U nebu, visoko u plavom, spužve upijaju naše kozmičke snove kao da je riječ o običnoj vodi iz jezera

*

Knut se rodio bez osjećaja za boje. Knut boje uopće ne vidi. Živi kao duh na vrhu igle

Otputovao na otok slijepih, sjene opipavao prstima. Rekao: boje su predmeti

Stvari naziva imenima koja nama ništa ne znače

*

Jonathan vidio apokaliptično Sunce. Crni golemi predmet na nebu podsjeća na atomsku eksploziju

*

Lutao je gradom. Mračnim ulicama slijedili smo obrise njegove bijele košulje. Noć je bila oštrovidna

*

Magijski Kris može hodati, letjeti, lebdjeti nad vodom i zaustaviti vjetar

Čarobni Kris s duhom prvog tvorca može presresti i samu Smrt

*

U Indiji sunce je plavo, mjesec crven, nebo zeleno, a more ružičasto. Kada se rasprsla nadolazeća kometa padala je obojena kiša

*

Duhovi nam došli u posjet, čuli smo kako kažu: *Alis leti*. Balerina sa zvijezdama u kosi dugo je živjela u zrcalu

*

Čovjek u tamnoj odjeći imao više lica; ni jedno nalik ljudskom

Edna i Angus tvrdili su; to je Serafin, anđeo sa četiri lika.

Oni imaju duše anđela, no nije im suđeno da postoje

*

Kad se mračí, ako bolje pogledate, stol više nije stol, ipak zbunjuje njegovo blještavilo

Vidjeli ste Serafina? Vrijeme se pretvorilo u veliko ogledalo

Neki u njemu nestali bez traga

I MJESEC TONE U MOČVARI

2

Angel Emanuel vidio je da više nema Mjeseca, nema rađanja, života, ni smrti

Iščežle zelene oaze, krajolik se izokrenuo

Tisuće utvara treperi u životinjama koje hodaju kroz dine i plivaju po vodi

*

Gdje je danas taj amfibijski svijet; katkad kopno katkad voda

Na udaljenosti od više kilometara mogu se vidjeti sivi prozori i zid, dijelovi željezničke pruge

Nad šinama lebde osvijetljeni komadi neba, pješćana dna skrivaju velike odlomke stvarnosti

*

Vozeći uz obalu Vitomir je vidio kako se Sunce razdijelilo, sjene se otkinule od kuća

Duše umrlih obitavaju u pustim vrtovima

*

Saznao od nomada; tu je bila sjena Smrti. Sablasni narodi i gradovi nestali u razmočenim mapama

*

Bilo je ugodno gledati kroz prozor ne želeći ništa provjeravati

Prazni trajekti privezani uz kopno, ljudi žive na umjetnim brežuljcima

*

Šetači legli pod zrcala, izdužile im se sjene. Mornar svira usnu harmoniku, zvukovi tegljača prolaze kroz tekuće boje

*

U zemlji stranaca samo kiša i kiša. Ostat ću ovdje, možda me potopi

*

Marijan ide u mjesečev grad Terravision, a prividni planet tehnoevangelista

Čuo je kako Mjesečari imaju mjesečasti stol i stolice u nadnaravnom prostoru

*

Ira, Stefan, Andrea, Tina, Tomas, Julijan, Florio, misle da je crna rupa prošla kroz Zemlju i usisala svjetlo

Preostale slike zauvijek su ostale lebdjeti na horizontu. Stvari više nisu iste osim u sjećanju

*

Romantični dekor putovanja s anđelima, pretvorio se u mračni teritorij podzemlja

Pogledaš u tamu, vidiš: Mars je uzavreli Mjesec. Ništa više

*

Moj se um proširio i obuhvatio stabla, vlati trave i glazbu. Sve je postalo jedno

Algol, lutajuća svjetlost izgubljenih duša

*

Želim izaći odavde; kao antilopa upravljati vlastitim svemirom

*

Preko grana drveća razapet ćemo plavo platno i krošnje posuti zvijezdama.

Među nama Mjesec je svjetiljka

*

Poslije smo sjeli i plakali, preplavili nas osjećaji

*

Nakon velike poplave knjige se suše na konopcima razapetim između trešnjinih stabala, po vrtovima niže se svijet od papira

*

Vidjela sam crnu Madonu šupljih očiju kako s djetetom Isusom sjedi u cvijeću

Pod modrim baldahinom Bogorodičin kip što lebdi na pozadini od zlatnih zvijezda

Gospa ukrašenu krunom od blještavih listića hodala je preko pješčanih plaža u tišini

*

Onaj koji je rođen kao Elton Jones promijenio ime u Poljan

Napokon su mnogi piloti željeli letjeti u Harrieru; sve dok ih neka sveta munja nije zaustavila na rubu opakoga vala

*

Kad su se vojnici utopili, mnoštvo pitalo Ivana Krstitelja: *Što činiti?* Neobična je to priča

*

Četrnaestog dana poslije plime i punog Mjeseca, iščezli bez traga oni koji su na čudne načine priskrbili zlato i dragocjene začine

*

Uz cestu Skardone otvoren sarkofag kockicama od tamnog i svijetlog jantara

Rimski farmaceut i alkemičar uistinu je bio strastveni kockar

*

Andriana opisuje skraćenu povijest otoka: *more u škrapama ispire kosture ovaca*

U sjeni sobine i sikavca lubanja magarca, na čelu žuti lišaj, od drača ispleten vijenac, krugovi soli, zrnasta plijesan

*

Trećeg dana nakon oluje u Arboretumu buknuo požar, nedugo nakon toga prošao ljudi
drvosječa; vješto i bez šuma, motornom je pilom posjekao tisuću stabala

Kaže: listovi eukaliptusa i egzotičnih paprati plaču krupnim kapljama u plavoj boji sumraka

*

Iste godine Crni kralj Moreške utopio se pod vulkanskim stijenama; Kerber iz špilje pozvao
ga u bezdan otoka Palagruže

*

Na Cresu, u golemu kavezu, vidjela orla Manua. Našli ga prije šest godina na sprudu, gdje i
druge mlade ptice dok prelijeću hrid, gube snagu

Manuu se potom nešto dogodilo, više nije mogao uzletjeti

*

Pod granama crnogoričnih stabala bolećiva južina

Rojevi hrastovih gubara dolaze blizu ljudi, tinjaju po bezbojnim kutovima ormara

Teški i spori leptiri skrivaju se u komodama i kutijama

*

U mjestu Kotle, kameni stolovi rastu iz lišća, njišu se kao puževi na vrhovima otkinutih grana

Sjećam se hodnika prema sjeveru, stuba kroz usku kulu, raspuklog zida sobe

*

Mrtvi su već davno protjerali žive, sjene prolaze kroz rahla pročelja, rastvaraju žaluzine,
izvlače ladice ispunjene prahom ljekovita bilja

*

S visoke hridine ženu otpuhnula bura. Lebdjela je nad žutom paprati doline. Okružena
širokim rubom crne haljine bešumno se prizemljila

*

Otada u Lubenicama, visoko na stijeni, nitko ne pamti povijest. Samo oblaci počivaju na širokim terasama

PRIPOVJEDAČI IZGUBLJENI U SVEMIRU

3

Iz kupea usporena vlaka, između ljubičastih zavjesa još toplih od sunca, Asta je vidjela kako ulicama nepoznata grada promiču kamioni bez vozača

*

Pored zamagljene lokve okupljali se vrapci; iza kioska s voćem zujali prikriti hladnjaci; sjene se pretvorile u trkaće pse i ubrzane bicikliste

*

Odjednom je iščezla i pojavila se u drugoj tlapnji, tlo samo što nije eksplodiralo pod njezinim petama

*

Zapazila je ženu s lutkom kako na jarkoj svjetlosti pleše poput šišmiša; čelični toranj dizalice na teretnoj rampi

Iza postera za Circo-Kontiki, s tigrovima koji skaču kroz platneni obruč natpis: *Welcome*

*

U čudnoj preobrazbi stvarnosti, tog poslijepodneva na kosini hlada, Irisa je ugledala modri ringišpil s naslikanim trokrilcima Crvenog baruna

Na rubu livade streljane poput terasa od pleha

*

Već umorna od šutnje posložila trešnje u teglu od zelena stakla, preko ruba stola zategla ružičasti stolnjak

*

Corona, kći trgovca s Levanta, dala se prije tridesete zazidati u izbu pod krovom renesansnog ljetnikovca

Premješta prah svjetlosti s jednog na drugi kraj ćelije nadahnuta tamnim zvijezdama

*

Corona poznaje govor ptica, glasa se golubinke. Lagano lebdi uzdignuta iznad podnih dasaka

Među sjenama zadivljeno prati utrke miševa, sakuplja pijesak nanesen vjetrom

*

Lusila oko gležnjeva nosi kožni remen; na crnoj uzici nanizane ptičje kosti, perje i dvije kopče brončanih igala

O njoj govore: *Mogla bi pronaći arteški bunar u pustinji*

*

Fiona je u suton vidjela žene među cvjetovima maka; spuštale se sve niže ogrnute modrim sjenama

Od tada, kako i priliči, razgovara samo s biljkama

*

Do Jupiterova hrama stizalo se preko širokog stubišta na kojem Tajana motri čudne ptice sa zlatnim kandžama

*

Sluša tajanstveno kliktanje između stupova od crnoga granita; u sumrak zvuk je prodoran kao svjetlost sjajnih zvijezda Pegaza

*

Fabio je znao da na obalama sjevernih mora borave sitni čarobnjaci: Ana, Filos, Jonas, Andrea i Sonia

Čuo je kako bardovi na oblacima pjevaju fantomske uspavanke

Sjetne zmijske epifanije i nebeske koračnice, dok ocean odvode u dubinu svemira

*

S druge strane doline postojao mistični svijet u kojem je nebeski svod sastavljen od zrcala

U podnožju brijega Erna vidjela stražare kojima David kroz trbuh probada koplje

*

Anike, sklopčana u snu, čini se gubi tijelo pred poljem koje zovu *nova Amerika*

Zajedno s njezinim dahom premještaju se munje; duša joj kavez ispunjen prahom i
zvijezdama

*

Dea je željela pronaći Hram natpisa u kojem je svaki zvuk nova opsjena; u kineskom
kazalištu tanka crvena crta na oštrici njihala

*

Kada je sunce zašlo iza velikog sivog zida, Irina se pretvorila u prozirni zeleni oblak

Ivan je astralnu vožnju završio teatralno; otvorio vrata i zakoračio u mrak

*

Iz podova i drvenih vratnica ishlapjela preostala vlaga, zvjezdana maglica slegla se po
klupama na drugom kraju terase

*

Nova tehnika kartiranja svemira pokazala kako su izgorjele zvijezde postale bijeli patuljci ili
crne rupe galaktike

*

Pjero Nanut reče: *Vrijeme se ponovno ujedinilo*

Na poklopcima praznih sarkofaga jahači Apokalipse nalik su vještima žonglerima nad
ponorom svijeta

*

U praznoj crkvi Rosa Oranza razmišlja o tajanstvu Angelusa; hladi se velikom modrom

lepezom s naslikanim ružama

Pomalo tužna svita anđela, okružena mirisima trulih dasaka, u suton se vraća iz Milana u Trieste

*

Dok prolazi ulicom Tamia čuje žamor dječaka u crnim dokoljenicama

Slijede je zboristi s visoko podignutim kragnama, koje ih sputavaju kao bijele čipke od papira

*

Neka se sruši svijet biljaka, penjačica i rasipni Mjesec, katafalk svjetlosti; uzvikne Fabricio

*

Camillo, rodom iz Venecije, izrađuje nacрте veličanstvenog izuma u kojeg će prenijeti tajnu raskošnih skica automata

Na pomno narisanim kartama ucrtat će kretanje svemira, opisati orfički pjev Izvora

*

Florence se raduje alkemiji oblika, svijetu vedre znanosti i otkriću filmske vrpce s mitovima koji nasljeđuju Atlantidu

*

Možda će vas razveseliti vijest; bivši upravitelj pošte Eugen O. Fortunat pronašao zemnu tvar koja je u stalnoj šutnji zamijenila Boga

*

Kao da je začaran Krešimir na ruci tetovira zvijezdu za čudnog istraživača Martusa; premda bi radije na zid objesio mrtvački vijenac za dušu tog opsjenara

*

Njegovo *crno kazalište* nikada nije završeno; govori se da mijenja oblik i rasipa se kao pustinja

ZEMLJOVID ZAOKUPLJA ONIM ŠTO NE OTKRIVA

4

Dok su javljali o dolasku Leonida i Geminida, stotine lumina raspršilo se pod kozmičkim stablom

Magnetsko iverje udaralo u metalne okvire prozora i vrtnih ograda

*

Vatromet zvijezda gasio se na zelenim trgovima, meteori se topili u fluorescentnim kapljicama, pod listovima salate i kelja

*

Pljuštala kiša Perzeida, galebovi ulijetali u sobe, s ljudima se otimali za hranu

Otpočela je velika selidba pred nadolazećim vodama

*

Najavljeno je: vrsta silikona tvrtke Rhone-Poulenc štiti mramorne stupove, svodove i kipove svetih životinja

*

Virtualni turist Eric Smith, snimio utvaru Marka Antonija u podnožju hrama

*

Otkriveni su aleksandrijski divovi isklesani od sivog granita i Ptolomej, Kleopatrin otac

U luci Aleksandrije izronio trijem s dvanaest sfingi i kipovima božice Izide

*

Henoh Donelly, poznat kao uspavani prorok, tvrdi kako razgovara s duhovima Atlantide koji su nestali prije nego je osvojen Egipat

*

Frank Goddi fotografira pješčane gradove u Dolini kraljeva, i sjene odbjeglih robova dok prolaze kroz *crnu zemlju*

*

Deset tisuća mrtvih Iskandara spava lakim snom ispod pustinjskoga pijeska

*

Dobro došli u naše grobove, među mumije s pozlaćenim maskama

Sunce rastopilo planete, spalilo boje, samo blješteće svjetlo vlada našim rodnom

*

Teleskop Hubble otkrio je; iza najblistavije zvijezde Eta Carinae obitavaju duše umrlih

*

Pet tisuća godina prije stvaranja svijeta, putujuća magla stvarala pjesme planeta; podsjećale su na zvukove metalnih žličica

*

U zenitu sunca bakar je počeo sagorijevati, plavi cvjetovi lana postali svjetleće strugotine u repu komete

*

Marcello Albani veli da je on raspirio pritajenu vulkansku lavu Etne

Sada sjedi u praznom parku gdje je rat svjetova gotovo neprimjetan

*

Pomni promatrač Maxo izgradio veliki teleskop, pomisli: *naša prekobrojnost plodit će život na drugim planetima*

*

Kemičar Carl Djerassi govori: *zastava 21. stoljeća bit će jednolična, siva*

*

Streličar i Grom pojavljuju se istodobno na različitim mjestima. Strah je planet sačinjen od magle

*

Na putu za Tarionu vidjelo se koliko brzo umiru šume

Unutrašnjost trulih stabala već su okružili rendgenskim trakama

Na takvom mjestu čak i drvo može ispariti, iščeznuti u astralnoj atmosferi

*

Cena Tsiao King, prvi kitajski putnik, opisuje vrašku sreću u igri bitak-nebitak

U zbiljsko vrijeme svijeta morali ste glasnim povicima nadmašiti prodavače peradi i ptica

Udarati žigove na skrivenu dušu, koja neprimjetno probija ispod kože na samom vrhu kralježnice

*

Estella kaže: sva ta *bića nevidljivosti* Isus je oživio kada se zauvijek odvojio od svog brončana tijela

Ležalo je razrezano u dijelove, pred velikim križem na pustom trgu

Ezekijel će: *Tako se rađaju glasnici nade pod nogama raspetog*

*

Strašni su likovi u podzemlju snova: klaun Prebil, Figura bez lica, Dead Man Sebastijan i mutanti iz X-Mana

*

Plesačica Rosana, koju je kipar ostavio nedovršenu plutati vremenom i fatalna ljubavnica, mušica Majzelj, kažu:

Nad njihovim svijetom bdiju trgovci ecstasyem, ubijaju ih koralnim napjevima i simfonijama

*

U siječnju ploče radara prekrio je mrak; Ivo i Fani u tišini promatrali čudna svjetla na nebu
Lebdjela su nad Zvezdarnicom, sve više nalik Migovima iznad Limskog kanala

*

Gospođa Zdenka živi u bedemima grada. U mračnoj sobi, dugoj dvadeset, širokoj petnaest i visokoj deset metara, pjeva; *Love me like a stranger*

*

Žena iz tvrđave Revelin sakuplja pčelinji vosak i aromatične trave
Kad zapali svijeću miriše na polja vrijeska, lavande i koromača
Noću uređuje zapuštene dubrovačke grobove

*

Hodočasnici bosonogi hodaju za križem, uz modre vinograde, kroz polja srebrna od mjesečine
Podignute feralne nose u krug, pjevaju starinske napjeve iz vremena pjesnika Hektorovića

*

S kupole katedrale u Šibeniku uzlijeću anđeli, pričaju Ines i Miranda
Opisuju nebeske letače kao Putto jednokrile izrezane iz raznobojnih papira

*

U sjeni pod rozetom plaše ih dijabolični Tunguzijanci i oni kojima se boja cijedi iz očnih duplji
Jezoviti amoretti smanjeni na veličinu lutke

*

Kada je zračna pijavica podigla krov udarali smo o zidove

Polomili se bademi, trsja skupila na gomilu, stogodišnji hrastovi letjeli zajedno s korijenjem

*

Tog dana Angela je u dvorištu posložila hrpu uginulih vrabaca

Nakon blatnjavih bujica nalikuju egzotičnim pticama iz prospekta Viktorijinih slapova

*

Svakodnevne razgovore o božjim stvarima moguće je zaustaviti uvježbavanjem borbenih pijetlova

Pun žestine pijetao od drva prestao je govoriti prije dvije tisuće godina

Zaboravio je svoje bivše tijelo, raskošno visoko stablo pod kojim duhovi razgovaraju bez tajni

*

Netko je spomenuo *Tetris*, kompjutorsku igru koja se koristi veoma živim slikama

Oblici započinjali u snovima koji postaju vrlo čudni

*

Stickgold priča: *kada sam na skijanju sanjam neobično živo, igram Tetris*

Kad usnim vidim kako se kockice slažu, padaju ili se okreću na ekranu

Kasno noću nefrit u njegovu mozgu vozi spust

*

Carlo Scarpa i družina, otkrili duboko u džungli veličanstvene palače s labirintima

Sve dok zemlja i mulj, kojeg nanosi rijeka Pasion nisu zatrpali radionice i kuće, tamo se trgovalo žadom, piritom za izradu ogledala

Tako su pratili neprijatelje sve do mjesta gdje su se borili bogovi

*

Savršeni čovjek pitao me u snu: *kako ću zapamtiti ono što sam zaboravio?*

*

Tužne su arije u Zvezdanoj kući; miris sredstava za čišćenje podova i sirupa od malina

Prvi teleskopi davno su izgubljeni

*

Na nebu, kažu, rominja bezglasna kiša

Opekao ih svemir. Nisu ni primijetili, a već je bio konac svijeta

ISPITIVALI SU GRANICE STVARNOSTI

5

Crno cvijeće dio je nove botaničarske mode

Duboko modre cvjetove, križane od elizabetinskih vrsta, nazivaju Kraljice noći

*

Davor veli; crni cvjetovi pojavili se na trgovima grada, u neuglednim cvjećarnicama

U perivojima, uz isušene ribnjake trepere kao malene crne ribe rasute po raspuklu dnu

*

Ne znam hoću li ikada zaboraviti miris praznih soba i ruina u prohladnoj večeri

U ruševnim kućama rasle zlosutne gljive Coreo, modre klobučarke s prozirnim kapljicama na obodu

*

Zbog vlage i mirisa nepoznatih gomoljika odjeća je u tren postajala bezbojna, sa sićušnim gljivicama u tkanju i među šavovima

*

Nataša čita bajku, na ruskom priziva staro čarobnjaštvo; sve tamnija bila je njezina sjena

*

Celina kucka o stakleni rub čaše, lagano, u polusnu, zanjšu se oceani u starinskim koferima

*

Kaspar je izgubljen u svijetu govora, kaže: *oslobođena čudovišta brode riječima*

*

Pokaži mi ljiljan u velikim križaljka na internetu. Uzgaja se u vrtu kojeg svakog tjedna

otvara šifra x *marke the site*

*

Einstein N. N. čuo je poluglasni razgovor mrtvih vojnika, šaputanje Chrisa Markera ubijenog 1995.

Danas je sutra koje su vam obećali jučer; pisalo je u tekstu ispod fotografije

*

Grupa *El Periferico de Objectos* iz Buenos Airesa izvodi *Hamlet mašinu*

Makabrični prizori prate sudbinu triju žena koje su izgubile svoje najmilije ratne 1995. u Srebrenici

*

Bruna privlače teleskopi, i često biva u planetariju. Zamišlja kako će iza kulisa od zvijezda otkriti dvosmislen način Božje milosti

*

Otplovio ukleti brod Mary Celeste, u Novoj Škotskoj kršten imenom Amazon

Brod duhova kapetana Benjamina plutao je morima nakrcan gumenim čizmama i hranom za mačke

*

Ekspedicija Clivea Cuslera pronašla je Mary Celeste uz obale Haitija

Rebra slavnog jedrenjaka već su odavno prekrivena koraljima

*

Zavjerenici Ruiza Picassoa otvorili prozore, i 200 proteklih dana vratilo se u besmrtnost

*

Oko Ville California plesali groteskni duhovi, na Azurnoj obali padala je zlatna kiša

Deset godina kasnije u Moulinsu, još uvijek je kišilo nad skulpturama od stakla

*

Julijan je pronašao papir na kojem su, pod šifrom No 12, opisane halucinacije Christiana Schada:

Tišina nakon žestokog bombardiranja, Crno platno Renée Magrittea

Chagallov Isus prekriven tkaninom sa židovskim bojama. Logori, vatra, zdrobljeni skeleti, ceste

Uspavane figure u skloništima, klaun ispod ruševina u Rotterdamu

*

Nakon rata, Herman Borowsky opisao sedam smrtnih grijeha kao *čudovišta nalik plavokosim dječacima Otta Dixea*

*

U telefonskom razgovoru iz hotela Excelsior daje upute za rudnike žada u Poljskoj; uložiti će u plantažu naranči i limuna u Konavlima

*

Kapetan Petrone uključio se u kompaniju Welcome Trust; s južnih mora donio čudne biljke, u mraku svijetle poput zvijezda

*

Milenijski muzej sjemenja princa od Walesa, u zapadnom Sussexu, spasiti će milijune biljnih vrsta koje će nestati sa Zemlje do 2050.

*

I ove godine tajanstveni neznatac u crnom ostavio je tri ruže i bocu francuskog konjaka na grobu Edgara Allana Poea

*

Misteriozni gost pojavio se u Baltimoreu oko dva sata iza ponoći, i nestao poput duha iza

Westminsterske crkve

*

Taj kojeg nazivaju Jerome ili Joshua, čini se da je umro. Kao u horor priči, vjeruje se da netko njemu nalik nastavlja tajanstvene obrede

*

Od kada je Coral pronašao autobiografiju slikara Alfreda Kubina iz 1926., noćni duhovi slobodno prelaze rijeku Bisernicu

Vidjelo se kako noću zvijezde plutaju nad livadama. Kubin vodi kroz kraljevstvo snivača

*

U zvjezdanom moru Sigma Orionis, 1200 svjetlosnih godina udaljenom od Zemlje, okupljaju se planete veće od Jupitera

*

Prvi ljudi koji su promatrali nebo ostavili magične crteže; na njima zvjezdani sijači najavljuju zimska sunca Plejada i Oriona

*

U kućama mrtvih, pod zemljom Vukovara, potvrđeno je da najstarije doba započinje izlaskom Antaresa

Godina je završavala Coronom Borealis, u vrijeme najsajnijeg Škorpiona

*

Paul Solange; sveti beskućnik s očajničkim žarom u očima, mogao je postati stvaralac nove epohe

Nazivali ga i mornar, genij kista

Oslobođen himbe stanuje u velikoj zgradi koja je nekoć bila skladište

U blizini luke prodaje u bescjenje ronilačku opremu izbušenu metcima

*

Sergiu je pokojni otac poručio u snu; živjet će još samo 158 dana. Pretskazanje mrtvog oca se obistinilo

Sergio Corazza doista je 20 minuta bio na drugom svijetu

Susreo časnu sestru Bonfilju, koja mu je pred velikim vratima od zlata saopćila: *Isus vam želi pokazati kako čovjek nikada ne umire*

*

U pustoši, gdje je nekoć bila Villa Terra, neznani duhovi dovode ljude u zabunu

Prolaznici nenadano i neobjašnjivo padaju u trans, potaknuti zlodusima

*

Opčine ih sile zla pa se poštenim građanima poručuje: borite se protiv demona koji djeluju u prljavim podrumima, zajedno sa štakorima

Telefonska obavijest: *Mi u to ne vjerujemo*

*

Gianni Agnelli, sportski vozač, kasnije šnajder iz Vichyja, uveo je *Pierrea Cardina* iz svemirske ere šezdesetih u *Space Age Look* novog milenija

Kratku krutu tuniku od vinila, kacigu i zaštitne naočale s okruglim staklima ponio je i prvi svemirski turist Dennis Tito

*

Na blagdan Svetoga Ante, lica prekrivena bijelim velom, Kraljica mira lebdjela na rubu šume

Sandra, Marina i Klara bile su vidjelice. Njihove ruke prošle kroz blještavu žutu svjetlost

Četverogodišnja Iva priča: *Gospa je na Svetoga Antu 1997. imala naočale i putnu torbu*

SLUŠA GLAZBU, TAMNU PRATNJU

6

Snovi postaju teški, krila prodiru pod rebra, srce je kabina broda koji odmiče

Kopao je uporno pod ceradom, sve dok se studeno svjetlo nije izlilo iz pijeska

*

Osjeća se ustajali miris mora kojeg više nema na toj zemljopisnoj širini

Jesus was a sailor; odjekuje glas u magli.

*

Sudbinu hodočasnika okončao je Neptun, užad i valove spleo u krugove

Još prije kraja korizme s feribota *Zvijezda Jadrana* more ih povuklo u svoje dubine

*

Svjetonik u Portlandu prekrojio kartu svijeta

Ta rajska zemlja odmaknuta je od stvarnosti, reče kartografinja Inga Ortega

Ona ispisuje statističke podatke o kišnim danima, visini vodostaja i zagađenosti planeta

*

I drugi crtači zemljovida dobro poznaju plovne putove duž ove obale, u krajoliku koji pamti
dinsaure

*

Bartolomeus računa preostalo vrijeme do konca stoljeća. Najveće svjetsko gradilište u
njegovim snovima sastavljeno je od opsjena

*

Mario čuje žamor mnoštva, međutim, s prozora vidi samo dvoje ljudi

Pomno slušaju govor o svecima, mučenicima, trpljenju i blagosti

Što se događa? Gdje su nestale zagonetke dubokog svemira koje astronomi nazivaju horizont događaja

*

Epizodist Edgar i žurnalist Joseph kroje opsežan projekt o poljima smrti; brišu utopije iščezlih svjetova

*

Priča se: sile prirode bit će zaustavljene u himni idilične Amerike kakvom će postati nakon destrukcije svijeta

*

Kompjutorski disk s potpisima stotina tisuća smrtnika otisnuo se u listopadu sa Zemlje prema Saturnu, tamo će stići do srpnja 2004.

Njihovi autogrami kružit će stoljećima u sondi svemirske letjelice Cassini

*

Augustina se raduje žutoj prašini što je orubila crno-bijele fotografije ugasla vulkana

*

Tamo gdje se zatekne, Schultze u zemlju zabije vertikalni stup Kodakove *kontrolne skale boja*

*

U kartografiji Europe šuma svjetlećih globusa mistični je predznak; Mangelos na globusima ispisuje manifeste smrti

*

U San Giovanni Rotondi na svijet je došlo dijete bez mozga, potom preminulo dva sata nakon rođenja

Majka Kristina željela ga krstiti imenom Anton, kako bi posve sigurno otišlo u Raj, ali biskup

iz Pavije stigao je prekasno

*

Srušili staru crkvu, zgazili uzorke s oltarnih velova, rasuli bukete suhog cvijeća

Vez s prizorom palih *anđela trubača* jedina je sačuvana relikvija

*

U odrazima zrcala Sveti Anton s ljiljanom vidio je kako bešumno plove anđeli sa zlatnim razdjeljkom među krilima

Stiješnjeni uz škropionicu i otvrdlo vapno tajanstveno se smješkuju pod akvamarinskim lampama

Ni anđeli streličari više nisu astralni službenici

*

Sestra Bonaventura mete stube pred katedralom Svetoga Dujma; sjene na granitu sfinge brišu imena faraonskih gradova

*

Kakav prizor: povorka Egipćana s omčama oko vrata bešumno prilazi iz tame rimskog dvorišta

*

Na kamenim pločama kripe Svete Lucije stvrdnuti vosak

U siječnju nad bijelim stolnjakom od čipke duhovi razrezali stapke grobnog cvijeća

*

Pomoću kompjutera Aaron ostvareni virtualni krugovi svijeta

Staklenici ispunjeni bezazlenim slikama, vrtovi u zlatnim folijama, seoski putovi obojani kričavim tonovima

*

Govori se: pripadnici moćnog naroda Pemon, što u prijevodu znači Ljudi, predodređeni su za Raj

U mraku i tišini, ispod palminih listova, i ptice se glasaju jezikom Arecuna

*

Dok Harold Hanke priča o *uljezima iz tame* more se povuklo u kozmičku dubinu

*

Bankovni činovnik u dnu prazne dvorane svakog trena može spustiti zaslon da bi prikrio oči koje sjaje staklasto

Samo Bog zna kako je preplavljen vječnim pitanjima i sumnjama o svrsi postojanja

*

S planine Ha Schulta otisnulo se tisuću *Ljudi od smeća*. Onaj koji je načinio toliko ljudskih skulptura od starih limenki i metalnog otpada oslobodio je silna smetišta

*

Botanički vrt u Barceloni, nastao na bivšem deponiju smeća, diči se pogledom na grad i luku

*

Nakon Pariza i Moskve, upakirani u šesnaest golemih kontejnera, *Trash People* stigli u Kinu i Australiju

Maddona je u tome prepoznala kraj naturalističkog doba

*

Legenda o vitezu koji je razdvojio more poznata je i u Japanu i u muzeju MOMA, gdje se čuvaju slike ispunjene nezemaljskim pejzažima

*

Samo u snovima, lijepe i vrijedne domaćice, tiho posluju iza osvijetljenih prozora

Njihove sjene tope se poput snijega na Vermeerovim slikama

DOBRO DOŠLI U NIGDJE

7

Te jeseni laste nisu odletjele na jug

Na raskrižju Adrian zamišlja nizove tekstilnih dućana i kilometre bijelog platna s otisnutim šarama

Iza modrih zavjesa sjene postaju mora prelivena preko bijelih pragova

*

U davno napuštenom gradu ulice prolaze kroz sobe i balkone; grmovi izbljedjela zimzelena postali srebrni jastuci

*

Nesaglediva pustoš odsada se proteže obrnutim smjerom; prema unutarnjem rubu urušenih kuća i dvorišta

*

Tko je u tihoj večeri približio upaljenu svijeću do kamena raspukle palače u Selcima

Zajedno trepere mutni odbljesci renesansnih prozora, ušećerene višnje u velikim teglama, i prazna ptičja krletka iza osvijetljenih vrata

*

U maštarijama putnika slike se smanjuju, uzrnjavaju u još sitnije komadiće

Događaji ispisani prahom kometa, prostiru se uzduž neba

*

Pod zvijezdama, rečenice su posložene malo ukoso, kao epitafi nad grobovima

*

Tonia se prepušta mirisu vlažne staze, uživa u rahlim mravinjacima

Hodajući natraške odmjerava dužinu vlastite sjene, zbunjuje je nabor tame ispod koraka

*

Kada su podove počeli bojiti crveno, vjetar pokrenuo rublje na konopcima, rasuo prozirne perle i križeve izrađene od trešnjina drva

*

Na stolu šare davno posušene zimnice, borove iglice sprešane među zrnima crvenih ribizla

*

Godine 1996. opeke se trusile žutim prahom, a žene otpuhivale saharski pijesak sa stolova

*

Nepoznatim jezikom ljudi su u snu govorili kako se mrtvi *vraćaju putovima žutih cvjetova*

*

Markantun pamti: umjesto mjesečine plićacima plutale klobučaste meduze

More je pod lukobrane naplavilo oblake

*

Kada je u pustinji pao snijeg na svete cedrove, u 98. godini umro Theodore Monod, crtač atlasa pustinjske Sahare

Na devi prešao mnoge putove, otkrio pješćane gradove u Mauretaniji, Maliju, Nigeru, Čadu i Libiji

*

Miranda priča: *jabuke od žutog pijeska padale sa stabala, bešumno se rasipale među natrulim lišćem*

*

U izlozima prodavaonica novi logo bio je crni Kupido na žutoj podlozi

*

Marija vidjela djevojčicu u žutom kombiju, u ruci je nosila crni sombrero

*

Neki vjeruju da se pomiče granica tropskih krajeva

Ipak, u *post scriptumu* samo spominju hladna stopala i depresiju potaknutu sjenama palmi

*

Na internetu Matijas je uočio cijene malih mumija: mačke, psa, kobre, ibisa; prodaju se po 100 dolara

Egipatski muzej nudi i fotografiju balzamirana ljubimca

Kao da nisu mumije, bit će vrlo lijepi i brižno čuvani

*

Uz smrtnih gospodara odsada žive: Horus koji je bio orao ili jastreb i Basteti, mačkolika božica doma i svjetlosti

*

Čulo se da će pisar Tot i boginji Maat za dobrobit novih kućnih ljubimaca smanjiti Sunce

Čudno kraljevsko dijete Anubis reklo im: *ja sam pas, prijatelj mrtvih*

*

Beata Dor odloži knjigu u kojoj čita o *caru Baziliju*; taj nestvarni svijet u njezinu duhu prometnuo se u snažni jazz tridesetih

Ukazala se filmska pročelja benzinskih crpki i praznih dućana iz kojih odjekuje mehanički planino

Svežanj ljetnih zvukova: zvonice bicikla, laka glazba u taksijima, zbrka zvukova na autobusnoj postaji

*

Tolkienov sin Christopher, među stranice slavne knjige o Hobitima, umetnuo je mak, simbol trovanja i snomorica

Promatra kako s druge strane stakla, nakon kiše kolnikom putuju boje

*

Na livadi se dječaci loptaju s kuglom Sunca. Miris večeri povlači se natraške nad ugarcima ruševina

*

Firus Resuli čarobna zrnca prenosi preko stranica interneta; pred njim je i Smrt zalutala omamljena opačinama parfema, cvijeća i baruta

*

Mjesec pristigao do vrha krova protresao krošnje u dvorištu

Snovi su pogonsko sredstvo Argonauta, melankoličnim zrakoplovom, u jednom dahu, prelete eone

*

Slikar Marhid Urs nad hrpom spaljene zemlje ugleda lica rasvijetljena napalmom

Činilo se da je umro zakriven krilom anđela, koji je izrezan iz listova dnevnih novina, s nadnevkom 23. lipnja 2001.

*

Nakon pada iz Raja, Benjaminov *anđeo povijesti* neprestano nadzire ruine

Živi u Francuskoj, na imanju ograđenom bodljikavom žicom; u Englesku putuje pod lažnim imenom

*

U listopadu 1996. njemački su astronomi dokazali da postoji golema *crna rupa* u središtu naše galaksije

Svemirski ubojica planete prekriva tamom, u tišini komada zvijezde

*

U *Svetoj kupoli* Torinske katedrale američki kemičar Alan Adler prati kako otpadaju čestice sasušene krvi s platna koje je pokrivalo Isusovo tijelo

*

Čudotvorne *vodnjanske mumije*: Leon, Giovanni i Nicolose; odišu mističnim cvjetovima

U kristalnim sarkofazima sablasno trepere

Svjedoci kazuju: ponekad i crkva nestane, potom se ponovno ukaže u auri čudesnoga sjaja

*

Na rubovima noćnog neba, kroz Hubbleov teleskop vidjelo se kako blista kozmička vatra
Aquar

*

Larry je napokon postao riba; lipanjske kiše iskrile kao električna polja nad lagunama

*

Dok kruže, nisko nad vodom, oblake ključaju gavrani

*

Pier Paolo Pasolini saznao za ponovno rođenje Pompeja

Zapisao; skamenjeni robovi dočekuju na stubama kuće Fabiusa Rufusa

*

Pod kolonadama kuće Elfa utvarni svirači, psi koje je zamrznula lava, u bazenu od mramora
brončana statua Fauna

Zidovi kuće Orfeja poprskani zrcima neona

*

Aulo Vettio Restituto i Tulio Conviva bili su trgovci skloni rimama, malim amorima i pompejsko crvenoj boji; prekrila ih sjena ohlađena pepela

*

Kada su lava i sumpor sljuštali freske Dedala, zbrisali oltar Lara, u raskošnom vrtu pojavili se miševi.

*

Sitna čudovišta pasu ispred kuće Slikara, nagrizaju grmlje u krilu Bršljana

Pojave se pod nogama Harminije, kruže između biljaka koje je zatrpala lava

*

Glasine govore o najezi vrabaca i puževa; žustro napadaju perivoje nagrizajući plavetnilo neba

MLADI PLANETI, CRVENI PATULJCI ORIONA

8

Alojz iz Rajske doline izumio *perpetuum mobile*, otkrio tajnu kristala, svjetlost bez početka i kraja

*

Vječni magnet A.V.14 novi je oblik sretnoga života, stroj savršen kao svemir

*

Julijan i Erno otkrili su *misterij mladog Rembrandta* kada je Titan 2 zablistao purpurnim sjajem

*

Godine 1996. najavili vječno Sunce, a zamračeni Jupiter i narančasti Mars odvojili se od oblaka svemirske maglice

*

Mirodijski otoci lebdjeli u modrim ponorima iza ugaslih zvijezda Axa

*

Na Zapadnoj obali proučavali su kozmologiju, Bibliju i kvantnu fiziku, piramide i drevne civilizacije

Zaključili: *faraoni su žarko željeli putovati kozmičkim prostranstvima*

*

U koridorima pasatnih vjetrova, tri broda s posadom kapetana Alvara de Saavedre danima se vrtjela u krugu

Mračni kontinent ne nazivaju uzalud Terra Ennegade ili Baie Bassa

*

Sanjali otok Odysseya i visoke pješćane dine; okružile ih prašume alepskog bora, crnike, cedrova i čempresa

*

Kapetan Alvaro postao šumski zviždak, a posada špiljarski puži, podzemni pauci

*

Fantastične pomorske karte Dieppe otkrivaju još nevidljive zemlje iščezle u kozmičkoj oluji

Na toj polovici svijeta i rtovi Moluka duboko su pod morem

*

U pećinama Ogigije kroz napukle stijene urliču valovi, a kad bacite kamen podiže se uvis umjesto da padne

*

Asteroid NT7 najavio u Pragu 1862. ljevač kositra Ivano Ballatori, ali metor će tek 2002. postati *umjetnik preobrazbe*

*

Christo i Jeanne-Claude pakiraju stolce, automobile i spomenike. Žive žene umataju u goleme tuljce

*

Konstruiraju grad u kojem su kućna pročelja crvena, a kolone teretnjaka parkirane uz prazne tvorničke hale

*

Bića sasvim nepoznate vrste obitavaju u napuštenim robnim magazinima

Plavi psi, zečevi koji svijetle u mraku, divovski miševi i mutirane ribe

Stvorena je nova rasa Feld I koja stvari pomiče mislima

*

U sušno ljeto proplakao Zid plača u Jeruzalemu; kao što je zapisano, Isus će se uskoro vratiti na Zemlju i obnoviti svu prirodu

*

Ezekiel je kod Haife najavio konačnu bitku koja će donijeti uništenje svijeta

Watt je rekao: *mi smo naraštaj koji će vidjeti Armagedon*

*

Kad zatrubi trublja sudnjeg dana, šamani će otkriti biljke koje rastu na tajnim mjestima, u sagama iz vremena prije Kolumba

*

Plesači najavljuju doba ljepote, visoko skaču u zrak nad sumrakom svijeta

U hramovima, gdje su zatvoreni zajedno s ubojicama i lopovima, izvode rituale i magijske obrede

*

Zvjezdani satovi Mauna Loa postali su na otocima u Pacifiku prvi Veliki zaborav

*

Carstvo mladih zvijezda sagradili bogovi sunca Into; demonskim osmijehom dekadentne zvijezde vrištao je Hernan Cortes

*

Preživjeli s ekspedicije broda Garcie de Loiasa pričaju: kukuljica Male boginje svjetlucala je i onda kada je Naum spalio njezino tijelo

Zlatni zidovi postali su mekani, kao od pamuka

*

U svijetu bez tame, govorilo se o nepoznatoj tvari, o likovima bez lica i biljkama koje izmiču pustolovima

*

Jedinstveni marš sjena iz carstva Ihtian trajao je sedam godina

*

Preskočili duboke kanale i gradske bedeme kojima je ispunjen zapad; izmijenili povijesne knjige i opise

*

Među mrtvima iz plemena Moo čuvaju bijelu sjenu Mjeseca

*

Kažu da *nebeski trokut* luminira plavkastim sjajem neugaslih planeta

*

Izgubljeni otok, vječno obavijan olujnim oblacima, ipak je upisan na zemljovide kao Tristão da Cunha

*

Mornar Tristão svakog proljeća odlazi na pašnjake, sakuplja vunu u okrugle bale koje kotrlja niz strme litice

Noću na otoku ostaje samo šum vjetra

*

Kiša meteora nad obroncima Vulkana pljuštala u siječnju, plimni valovi rastvorili mulj, nabujale močvare, otvorili se arteški bunari

*

Iz ekliptika Zmaja, Herkula i Pastira eksplodira na stotine kometa

Kvadratični meteori, nazvani po zvijezdi Quadrans Muralis ostaju zagonetni

*

U predjelima Overcrop isplivalo je cvijeće staro 90 milijuna godina

*

New York Times piše kako se okamine cvjetnica kreću kroz svemir, izgaraju poput zvjezdane prašine

*

Blistavi trag ostavljaju cvjetovi klinčića, kaktusa, azaleje, lopoča i magnolije

STIX, MASKA ANARHIJE

9

U kolovozu 1999. Marion Frua je rekla: *Mjesec se pokrenuo, lagano proždire Sunce*

*

Ana i Zorka vidjele su plavu svjetlost uz rubove dalekovoda

Zlosutno živo biće netom se odvojilo od neba, lebdjelo uz zidove kuća

*

Svjetlo, nalik polarnom, ugledao je i Moretto iz Trevisa dok je sjedio u kafeu na Piazza di Santo Bartolomeo

Isprekidanim nitima treperilo je na staklu

*

Nestalo slika; ispričala je Ann Callis

Čulo se kako netko svira na violini, kroz crne rupe negativa sjene se odvojile od predmeta

*

Žena s djetetom u naručju naočigled je izblijedjela, leluja se u ekstazi mrtvačkoga plesa

*

Iz tog priviđenja Florio, Xsaver i Franz izašli su među posljednjima

Pamte trenutak kada su se razmaknule krivulje stoljeća

*

Kad bi znali što je antimaterija mogli bismo naslikati anđele, rekao je Salvador Dali

*

Ogrnuta skupocjenim čipkastim šalom prolazi markiza Casati, u ruci nosi staklenu kuglu s biljkom penjačicom

*

Čuju se glasovi nevidljivih: *Sva ta ostavština slikana svjetlom više nije stvorena za naš svijet*

*

Za Vitu i Estebana fatamorgana se razdvojila u neobične kadrove

Raj se rastavio na sjever i jug, a svemir rasuo u blijede kvadrate

*

Jabučar je oglasio: *u kavezu od stakla sačuvali smo Evino tijelo prekriveno šarenim tattoo crtežima*

*

U novom poretku planeta drugačiji su modeli opačina u stilu Man Raya

*

Zabranjeno je egzotično voće, slike Narcisa s kutije plavila za rublje, radio-reklame

Potom, razgovori o čudima, duše koje mirišu na misterij, razne opsjene i mitovi

*

Među grupama prolaznika kruži lozinka: *rastanak je poslanica našeg doba*

*

Mladi glumci obitelji Tamioke vježbali govorništvo u parkovima

Stjecali su vještine među prijateljima minijaturnih kazališta, s druge strane rijeke Sumida, u četvrti Asakusa

*

Vjerne tradiciji supruge tiskara pod stopalima gužvale rastrte novinske listove

Podsjećaju na polja ispresjecana fantastičnom grafijom nepoznata pisma

*

Snimljeni neposredno prije smrti, galantni portretisti kao da pred sobom vide zamućene edenske kopije

Prešutjeli su ojađene večeri oko Paromlina, intimno susjedstvo McDonald'sa i maskote Buddhe

*

U autobiografiji J-ea pomno su opisane šarene lutke clownova: *U njihovim metalnim očima svijetli cijelo dvadeseto stoljeće*

*

Alexander Doda želio je znati kako se budi priroda posrnula demona

Viđao ga u vlažnim šupljinama, po memljivim kućnim stubištima gdje se rastače vonj sentimentalnih atrakcija

*

George Devin sluša čarobnu melodiju juga

Apsurdni osjećaj pučine, malo granitnog, sivog pijeska pod stopalima

*

Za najveće prometne gužve zvuk je izdužen; bučno izgovorene riječi prebrišu glazbu iz nedalekog varijetea

*

Genoveva Maar, svemirska je plesačica, dirljivo srodna tinjajućim zvijezdama

*

Glasovi iz luke, šumovi vitla s tegljača i teških konopa, mreškali se na kuhinjskim daščicama

Rezali su luk, plakali širom otvorenih usta, s bridova vlage pokrenula se *tromba marina*

*

Barbara pita: *Što se događa kad kuglaste munje bukne u šumama oko Drenove i Lubarske?*

U portalima drveća sudaraju se zvukovi sablasne sonate. Saturnova djeca pregrizaju koru drveća i kapilare listova

*

Šume im ušle u snove, među cvjetovima potočnica stabla podsjećaju na kipiće svetaca plavih, pastelnih boja

*

Raymond otkrio način postojanja u praznini; kao ptica, izravno se otisnuo među drozdove i češljugare

Pod toplim luminarima vidi kako golubinja pero pada u posudu s vodom

*

Činilo se da u toj kući nitko ne živi; osim skulptura na pročelju; djevojčice sa sklopljenim rukama i dječaka koji na glavi nosi veliku zdjelu u obliku školjke

*

Ne spominje se alkemijski manuskript pohranjen u Wittenbergu, najraniji zapisi o imenu Faust

Nepoznata je i sudbina D. Johanna Fausta, čuvenog čarobnjaka i mađioničara

*

Marat kaže da se na svjetlećim reklamama duž ceste za Tokaido mogu vidjeti portreti Amosa Komenskog

Datumi na tim fotografijama nisu pouzdani

*

Meret ima žutu haljinu u stilu Art Decoa i rado bi pričala o tome kako ima nježnu dušu, premda se kostimira stotinu puta na dan

*

I to se dogodilo; alegorije lova, bosonoge djevojke u sandalama lebde nad zgradom Prve hrvatske štedionice

*

O naumu Marlowea i njegovih sljedbenika već znaju nosačice košara iz Ulice Franz Joseph Ring

*

Kad govore o *posljednjim stvarima* i ljudskim dušama, kao da pričaju o starim biciklima i magličastim stazama uz rijeku

*

Ne pitajte kakve su lažne prisege preobrazile šume oko Matulja

Potopljeni gajevi mirišu na cikoriju, modre paprati ljeskaju se na rubovima tišine

*

Tko sada govori o nezrelim priviđenjima; dok udariš dlanom o dlan, oštri zvuk sjene sunovrati se u suton

*

Moretto s Grobničke ceste ukazao se među ruinama mlinova, na pustim obalama Rječine

*

Svijet je pun čuda: pojavio se *Crni Mjesec*, oko njega zvijezde

Mjesečari hodaju kroz napuštena sela i gradove koje je presjekla srebrna korona

Saznali smo, mrežama privlače munje, nose ih preko vrletnih hrbata planina

*

Mrak hoda, rekla je Silvija; nešto se prikrada u tišini, sprema se invazija tjelokradica

*

Bio je Zombdi, opći popis stanovništva; pobrojali su životinje i sve što je preostalo

Zapamtila je svaki pečat na smeđim omotnicama od natron papira

*

Još nisu snimili leteće sjene; sada samo pričaju kako je to bio zlatni vijek, dok je Bog hodao po zemlji

*

Dvorski astronomi Hi i Ho najavili da kraljevsko doba počinje divljenjem prema pomrčini

*

Strašna mòra grli me u hladu drveća; u zrcalu teleskopa magovi zagledani u praznu površinu neba

Reklo bi se, u pustinji promatraju komete

*

Čudni prijatelji sreli se na palubi prekooceanskog broda koji iz Vancouvera plovi prema osmom stupnju ezoteričnih znanosti

*

Illuminati engleskog maga Aleistera Crowleya nose srebrne štapove ukrašene znakovima mističnoga reda

*

U trenutku potpune pomrčine Sunca, 1999. godine, rođen je onaj koji će prouzročiti propast svijeta

*

Kad otkriju Eldiraso, *zemlju koja ne postoji*, modra sjena proći će sredinom kontinenta

*

Trgovci glancaju oldtimere, govori se o statistima minulog stoljeća

*

Iza staklenih pregrada Ewa i Flora Oppenheimer razmišljaju o mehaničkim čudovištima i kakve su boje straha

*

Zlokobni komarci krenuli su iz Azije prema sjeveru, do Floride stigli brodom punim automobilskih guma

*

Sve do Puerto Rica doplivale crvene ribe i lignje, milijuni nepoznatih morskih stvorenja

*

Crvenokrili kos, širokokrili sokoli i kolibrići naseljavaju nove edenske vrtove, najavljuju opći potop

*

Taj Nigel, u snu je dobio poruku: umjesto da sagradi brod nadomak Južnog pola, spalio je i posljednju arku

*

Prije novog početka povijesti podigla se razina oceana, a svemirski brodari ponovo su bili na cijeni

*

Za pomrčine Sunca sjene postale srpaste, djeca gotovo nevidljiva lebde u zraku, razdvojili se listovi i krošnje, klupe se zarile u zid

*

Na Balatonu hladni mrak, zagledani u panoramu koja se ukazuje nasuprot Zemlji otisnuli se od drvenih molova

Ponijeli specijalne, tamne Zeissove naočale, za sigurno promatranje pomrčine

*

Iluzionist David Blaine skočio s visokog stupa u tišinu bez svjetla

Činilo se kako Zemlja raste i dijeli se u četiri različita smjera

*

U noći, nakon pomrčine, zbio se meteorski potok, rasprsnuli se Perzeidi puni nebeskih krijesnica

*

Kroz staklo aparata za zavarivanje gledali smo kako plače nebo

SMRT IMA DESET VRATA KROZ KOJA LJUDI IZLAZE

10

Tautatis putuje svemirom; iz hladnog oblaka prašine oblikuje nova zvjezdana središta

Čovjek imenom Doimo Alviani kaže: *Pjevao sam kada su se stvarale nove zvijezde*

*

Počelo je nenadano, priča Sofonizba, otišli na jug kada nas je dostiglo more

Preplavilo utvrdu, žute meduze žarile nam tabane

*

Ogrnuli se plaštom soli, pretvorili u ribe; u zidovima ruina pauci postali bubnjari Crnog Mjeseca

*

Iluzionist David Marlini vjeruje u čarobnu moć i da su duše sitni pijesak; *fotoni x* na diskovima mladih zvijezda

*

Herchel i Mia gledaju u prošlost svemira; kada zvijezde počinju starjeti nestaje svjetlosti iz njihovih kapilara

*

Na plakatima Davida Koeppa mehaničke lutke nose tamna zrcala, prekrivaju jarke boje svemirske ljubavi

*

Nazovite me čovjek iz tame, živim pod zemljom, u tisuću točaka mraka. Imenujte me; *Zvijezda mraka*

*

Ne mogu vam posve sigurno opisati Smrt. Najprije je crvena, potom plava, pa onda tišina

*

Vidio sam kako otpuhuje mjesečinu koja je upila sva mora, i bila toliko slana koliko stane u jednu suzu

*

Tko je Petar Venus, dječak koji se utopio? Pojavio se nakon što je more već odavno utonulo u zemlju

Kaže: riječi su postale nebeski događaj, ušli ste u moja sjećanja

*

Kupačice s obala tamnih mora Obscure govorile su: *Ah, ti horizonti gdje je drveće plavo, voda crvena, a nebo zeleno*

*

Sustižu nas pustinje. Catalina vjeruje da će vjetar ipak promijenti smjer, ali pijesak već udara o vrata kuća

*

Lutajuće dine približavaju se gradovima čija će imena ubrzo zaboraviti

*

U proljeće 2000. Eduardo Kac stvorio fluorescentnu zečicu Albu, i psa koji svijetli u mraku

*

Andy, pas s krilima, predvodio je utrke solarnih jedrilica

*

Na regati do Mjeseca i natrag, jedrenjak Santa Ysabel lovi fotone, svjetlost Merkura i Plutona

*

Kompjutorske igre *Tetris* i *Naime* prikazuju pad ljudi iz Raja; anđeli čuvari ostavljaju dojam stroja iz doba tišine i nepomičnosti

*

Ako želite čuti nauk proroka Kiraela, a on tvrdi da je izvanzemaljac, uvjeravat će vas da vrijeme usporava oko Fotonskog kruga

*

Uronit ćete u hologramski svijet nakon tri dana boravka u tami

Na nebu vidjeti dva Sunca; jedno je Jupiter koji će planuti

*

Prototipovi *slobodnog kretanja* Gemma i Mauro obdareni su bojama Marsa

*

Uz pistu aerodroma Barnaula u južnom Sibiru, susreli Emmnu, djevojku s licem od mjesečine

Kažu: *solarni je vjetar elektronima zaprašio polja smrti*

*

Daždavnjaci vrste Stellio postali ritualni roboti, fantastična vrsta isparava u tamu

*

Iz oblaka prašine koja prekriva sunčanu svjetlost, nadošli gmazovi iz Jurskog parka

Zmajevi sa zvijezdom na leđima

*

Ikeya-Zhang, zemljovid je s tri stotine lubanja koje čine veliki atlas južnog neba

*

U Americi i Australiji u modu ušli sezonski, blagdanski sajmovi

Carusel-panorame sa slikama gradova, fantastičnim zemljama iza polarnoga kruga

*

Nad Gradom duždeva, u zoru, sirena se oglasi tri puta. *Aqua alta*, kažu trgovci dok zamataju robu u kartonske kutije ispunjene mirisima zemlje, plijesni i močvara

*

Galileo Galilei nastavio je i nakon smrti s astralnim pokusima; na kosini neba spušta blješteće kugle ususret Zemlji

Njegov magični teleskop na ulici se prodavao kao dječja igračka

*

Esteban i Eusebio u *tunelima duhova* kredom obilježili mjesta na kojima su bili izvanzemaljci

Prije milijun godina posjetili naš planet, ostali skriveni ispod otoka Florence

*

Kada su pronašli najveći dijamant žarko narančaste boje, činilo se, vrijeme je iščezlo

*

Zotikos je ocrtao središte tajne u pustinji Mojave

U krošnjama drveća umjesto kukaca i ptica ponekad se pojave duše nevidljivih F-117 iz projekta Aurora

*

Ti davni, pravi ljudi, govore klickavim jezikom iz doba kad je ples imao magičnu ulogu

Telepatski povezani s mnoštvom astralnih naroda nekoć su komunicirali visokim C tonovima

*

Leonardo Fibonacci Pisano jednog jutra opisao je ništicu kao znak u kojem je zatočena magija

Usamljeni broj 0 zelene je boje

*

Graditelj labirinta Isaac Julien tvrdi; *umjetnost promjenljivih dimenzija završava u bocama mineralne vode, u mjehurićima harmonijskih struktura*

*

U planetariju Keck prate gusti oblak kvazara; blještave letjelice spustit će se sa zvijezda kada od svega ostanu samo najstarije vode i planine

*

Chris je vidio kako snovi predaka lete univerzumom

Na Mjesecu otkrili ledena jezera, uokolo oceana Alethei uzgajat će biljke

*

Nad dalekom Roroimom, gdje je grad od kristala Wei Tepuy, otvorit će se napuštena *vrata svijeta*

*

Karl Basilides iz Aleksandrije razgovara s mrtvima; Anđelom Zemlje i čuvarima zvijezda

Anđeli preobrazbe zapjevali: *Bog je moja snaga*

*

Edward Harrison, astronom iz Massachusettsa, u snu pitao svetog Augustina: *Što je Bog radio prije Velikog praska?*

Potom čuo odgovor: *Ništa. Bio je Tamna materija*

*

Opčinjeni tamnom stranom Mjeseca građani su mahali s dokova; govorili o simbolici Novog svijeta

*

Romantičari pričaju kako je Giordano Bruno otkrio nove vrste magijskih šumova koji prate zvijezde

*

Ljudi slijedili spiralna svjetla nebula, putovali bez kretanja u božansku stvarnost

*

Anima mundi dijeli se i umnožava; ta druga, sasvim udaljena bića, nikad neće osjećati silnu pobunu duše, beskraj koji pjeva

ÉXODOS

Pozdrav nama koji gledamo u nebo sanjajući o čarobnim ljestvama

Zračni duhovi pjevaju nad vodama Aquariususa kao da je svemirski ekvator već dodirnuo
prostore nestvarnosti

Gordana Benić

Rođena 1950. u Splitu. Diplomirala književnost i filozofiju na Filozofskom fakultetu u Zadru te završila poslijediplomski studij književnosti u Zagrebu. Zastupljena je u brojnim domaćim i stranim antologijama suvremenog hrvatskog pjesništva. Njezina poezija prevedena je na desetak stranih jezika, a knjiga *Kovači sjene* (izbor iz poetskog opusa) objavljena je 2014. na francuskom jeziku.

Prema motivima poetske tetralogije o Dioklecijanovoj palači u produkciji HTV-a snimljen je dokumentarni film *Prizemljeni svemir* (2018).

Nagrade: Tin Ujević, nagrada Društva hrvatskih književnika za knjigu poezije *Laterna Magica* (1998); Vicko Andrić, konzervatorska nagrada Ministarstva kulture za novinarski opus o Dioklecijanovoj palači u Splitu (2000); Goranov vijenac za cjelokupni poetski opus (2014), Nagrada za književnost HAZU (*Nebeski ekvator*, poezija, 2018), Nagrada Kvirin za poetski opus i prinos hrvatskom pjesništvu (2021).

Objavila je dvadeset poetskih zbirki i knjigu publicistike: *Soba* (poezija, 1982), *Kovači sjene* (poezija, 1987), *Trag Morie* (poezija, 1992), *Dubina* (poezija, 1994), *Laterna Magica* (poezija, 1998), *Balada o neizrecivom* (poezija, 2003), *Godina Sfinge* (publicistika, 2003), *Unutarnje more: izabrane pjesme* (izbor i pogovor Zvonimir Mrkonjić, 2006), *Svijet bez predmeta* (poezija, 2007), *Banalis Gloria* (poezija, 2009), *Oblik duše* (poezija, 2011), *Nebeski ekvator* (poezija, 2015), *Bijeli šum* (poezija, 2019), *Vremenski putnici* (poezija, 2020) te poetsko višeknjižje o Dioklecijanovoj palači u Splitu: *Palača zarobljenih snova: imaginarni putopisi* (2012), *Palača nezemaljskih snova: psihogrami* (2013), *Palača svjetla i sjene: kozmogrami* (2014), *Palača posljednjih kartografa: iluminacije* (2017), *Palača i njezini dvojnici: fotogrami* (2020), *Palača nevidljivi planet: opus magnum* (2021).

Biblioteka Online

knjiga 206

Gordana Benić

BALADA O NEIZRECIVOM

© 2022 Gordana Benić

© za elektroničko izdanje: Društvo za promicanje književnosti
na novim medijima, 2022

Izdavač

Društvo za promicanje književnosti
na novim medijima, Zagreb

Za izdavača

Krešimir Pintarić

Urednik

Goran Čolakhodžić

Fotografija

TheDigitalArtist / Pixabay.com

Objavljeno

3. travnja 2022.

ISBN 978-953-345-957-8 (HTML)

ISBN 978-953-345-958-5 (EPUB bez DRM)

ISBN 978-953-345-959-2 (PDF)

ISBN 978-953-345-960-8 (MOBI)

Prvo izdanje

Meandar, Zagreb, 2003.

**Knjiga je objavljena uz financijsku potporu
Grada Zagreba i Ministarstva kulture
Republike Hrvatske.**